

[Fuglsang.]

angaar Ejendomme, som er helt eller delvis nedbrændt, Dødsboer, Ejendomme, der stilles til Tvangsauktion o. lign., til henholdsvis 12 000 Kr., 20 000 Kr. og 20 000 Kr.

Men foruden at Forkøbsretten er begrænset nedad, er den heller ikke ubetinget. Bestemmelserne om Forkøbsret gaar ud paa, at der sikres Jordlovsudvalget Frist til at afgive et Tilbud, men hvis Sælgeren kan fremskaffe højere Tilbud fra anden Side, er han ikke forpligtet til at sælge til Jordlovsudvalget. Hvad vil det sige i Praksis? Betyder det, at der sikres Jordlovsudvalget Jord? Nej, det eneste, det sikkert betyder, er, at Jordlovsudvalget gennem sine Tilbud yderligere stimulerer Priserne, virker yderligere prisforhøjende, og det vil sige, at ikke Husmændene, men kun de store Brug i Længden vil være interesserede i denne Ordning.

Endvidere siges det, at Forkøbsretten ikke kommer til Anvendelse i Tilfælde af Overdragelse til Ægtefælle, Livsarvinger, Forældre, Søkende eller Søkendes Livsarvinger. Ogsaa dette vil i høj Grad begrænse den Mængde Jord, der kommer frem. Hvis Loven skal løse sin Opgave: at bane Vej for Oprettelsen af Tusinder af nye Hjem, maa § 8 ændres, bl. a. efter de Retningslinier, som Husmændene fastlagde paa deres Landsmøde den 29. og 30. September 1945. For det første maa Forkøbsretten gøres effektiv, og hvor det gælder at skaffe Tillægsgjord, maa Forkøbsretten være effektiv i alle Tilfælde uden nogen Begrænsning nedad. Hvis Parterne ikke kan naa til Enighed, maa Jordlovsudvalget være berettiget til at overtage Jorden til Vurderingspris, det vil sige den Pris, som Sælgeren selv har ansat Ejendommens Værdi til paa Skatteskemaet; det er jo ogsaa den Værdi, som Jordrenten til sin Tid skal betaales af. Vi har intet imod, at man nedsetter et Vurderingsnævn, saaledes som det foreslaas i den radikale Mindretalsudtalelse, et Nævn, som kan afgøre Prisen, idet den Omstændighed, at der afskæres et eller andet Stykke Jord fra Ejendommen, selvfølgelig kan paavirke Restejendommens Værdi, men det maa

fastslaas, at Grundlaget for Vurderingsnævnets Afgørelse skal være den Grundværdi, som Ejendommen er ansat til ved Ejendomsskyldvurderingen.

Endvidere maa der gennemføres, som bl. a. foreslaaet i den socialdemokratiske Mindretalsudtalelse, at det kan kræves, at alle Ejendomme over en vis Størrelse afgiver en vis Procentdel af deres Areal, og at det sker efter stigende Skala. Jeg er for saa vidt enig med det ærede Medlem Hr. Chr. R. Christensen i, at det ikke først og fremmest er Bøndergaardene, man skal gaa paa Rov efter, men at det selvfølgelig først og fremmest maa være de store Herregaarde, som breder sig over udstrakte Arealer, der maa holde for.

Dette med Afgivelse af Jord efter en stigende Skala er for øvrigt foreslaaet baade af det socialdemokratiske og af det radikale Mindretal, saa i hvert Fald dette skulde det teoretisk være muligt at faa gennemført. Men heller ikke det vil være tilstrækkeligt til at dække Efterspørgselen, først og fremmest ikke Efterspørgselen efter Tillægsgjord.

Ganske vist byder det Forslag, vi behandler, nok en Udvej. Det siger nemlig, at hvis en Husmand, der har mindre end 8 ha middelgod Jord, mener, at det er nødvendigt at foretage en Udvidelse af hans Ejendom, men ikke selv ser nogen Udvej, kan han indsende et Andragende til Husmandskommissionen; denne vil derpaa undersøge, om ogsaa den mener, der er Grund til Udvidelse, og hvis den skønner, at dette er Tilfældet, og at der i øvrigt er Betingelser for at skabe denne Udvidelse derved, at der i Nærheden findes en større Ejendom, som er villig til at fraskille det nødvendige Areal Jord, saa kan Husmandskommissionen indstille til Jordlovsudvalget, som derpaa forhandler med Ejeren, om han er villig til at sælge til en rimelig Pris. Men vil han ikke det, ja, saa er alle de skønne Kræfter fuldkommen spildt, saa maa den Husmand, som har søgt om Tillægsgjord, sætte sig hen og vente, til paa et eller andet Tidspunkt § 8, Stk. 2, træder i Kraft, det vil sige indtil den nuværende Ejer eller en af hans Efterkom-